

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum in Christo fuerint omnes virtutes naturales, id est, quæ
natura viribus comparari possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

Qu. 7. De Gratiâ Christi prout est singularis homo. A. 2. D. 2. 3. 4. 59

Poenitentia, ut in genere dolet de iniuria Dei, est in Christo.
esse culpa. Erat tamen in Christo ille habitus Virtutis, qui in nobis, vocatur Pœnitentia, eiusdem speciei. Ratio est; Quia haec virtus per se primò non respicit culpam propriam, sed culpam in genere, quatenus est iniuria Dei; ipsius enim officium est dolere de culpa, sive propria, sive aliena, quatenus est iniuria in Deum; & pro ea velle satisfacere: vel (ut in Beatis) detinari omnem iniuriam Deo illatam, & amare eius satisfactionem; vt dictum est in 3. parte Quest. 85. Art. 3. Vbi etiam ostendimus Pœnitentiam non distingui à charitate, & Iustitia quadam erga Deum; quæ Iustitia videtur esse pars quadam Religionis. Nec obstat quod Pœnitentia in Christo non possit habere actum pœnitendi; quia etiam in beatis non potest hunc actum habere; tamen verè est in ipsis; & alios actus habet.

Non est in Christo Potentia peccandi.
Pari modo non est in Christo Potentia peccandi, quamvis in eo si omnis illa facultas posita in nobis vocatur Potentia peccandi, ob defectum negativum illi annexum, qui est, non esse suam regulam, nec esse immobiliter annexum suæ regulæ.

D V B I V M. II.

Virtùm àe Habitus supernaturales fuerint Christo necessary ad elicendos actus supernaturales?

Quidam n. 2. 9.
Respondeo. Quidam dicunt nec habitus, nec auxilia supernaturalia Christo fuisse necessaria; quia persolam vniōem cum Verbo, anima poterat omnes virtutum actus supernaturales efficiere. Confirmatur; Quia modus operandi, sequitur modum effendi: sed anima ex vi vniōis cum Verbo, habebat modum effendi diuinum; atque adeo ipsum fontem omnium virtutū: ergo ex vi vniōis habebat etiam operationes diuinæ virtutum. Sed hoc multis modis potest refutari.

Affirmatur.
Quare dicendum est, Christi humanitatem non minus egisse virtutibus & auxilijs supernaturali bus ad opera bona, quam nos egeamus: imò non minus egisse auxilio diuino ad seruandam totam legem naturæ, quam si Verbo vnta non fuisset. Ratio est, Quia vniō hypostatica non dabat villas vires ad operandum, nec vllum auxilium aut concursum (hæc enim omnia sunt à totâ Trinitate) sed solum sustentabat naturam humanam.

Gratia necessaria ad seruandum totam legem naturæ fuit humanitati Christi debita.
Aduerte tamen, Hoc auxilium, quod ad legem naturæ seruandam erat necessarium, fuisse omnino debitum humanae naturæ ratione vniōis hypostaticæ, ita vt nullo modo potuerit negari; vt infra patebit. Illud autem, Modus operandi sequitur modum effendi, intelligendum est de modo operationis, qui sequitur ex eo, quod forma sit in materia, vel extra materiam: Item, qui sequitur ex eo quod natura existat in supposito diuino: qui tamen modus nihil est aliud, quam moralis quedam dignitas, & estimatio operationis.

D V B I V M. III.

Virtùm in Christo fuerint omnes Virtutes Naturales, id est, que naturæ viribus comparari possunt?

Respondeo. Fuisse, & quidem perfectissimè. Probatur Primò, Quia haec virtutes sunt

quædam maximæ perfectiones, animæ necessarie, vt ipsa intra limites naturæ sit perfectæ, nec vllam includunt imperfectionem, quæ vel beatitudini, vel vniōi hypostatica repugnet: unde etiam cōmuniter tribuuntur Beatis à Theologis in 3. dist. 33. & inserviat Augustinus lib. 13. de Trin. c. 9. Secundò, Quia oportebat vt anima Christi, non solum esset perfectè disposita ad opera bona cōfertanea legi supernaturali & ordinis gratiæ; sed etiam ad opera bona cōsentanea legi naturali, & ordinis nature. Tertiò, Quia credibile est Domini obiuitus virtutum naturalium, admodum cōveniens, ut Temperantie, Fortitudinis, Iustitiae, ergo ex habitu; nam hic modus operandi est perfectior. Nec obstat, quod erant naturales, ac propter ea nō videantur meritorie. Quia erant meritorie, tum ratione dignitatis Personæ, tum ex relatione ad finem supernaturalem. Nec impeditur simul operari per virtutem naturaliem & supernaturalem circa eandem materiam. Quartò, Quia Christus habuit humanam scientiam: ergo & humanas virtutes.

Dices, Cōtinentia, quam ponit Aristoteles, nō videtur fuisse in Christo: nam coniuncta est motibus intemperantie. Respondeo, Quod substantiam suam, in Christo fuisse; nam non distinguuntur species à virtute Temperantie: est enim Temperantia in statu imperfecto; scilicet quæ nondum subegit omnes intemperantie motus. Sed hæc imperfectio in Christo non fuit; quia omnes virtutes in statu perfectissimo & heroico habuit. Quo modo autem Magnificentia & Liberalitas in Christo Domino fuerint; Vide D. Thomam ad 3.

D V B I V M. IV.

Virtùm à principio Conceptionis habuerit hasce Virtutes Naturales?

Respondeo. Habuisse, idque per infusionem. Probatur Primò, Quia Christus à principio fuit omnino perfectus secundum animam, vt patim̄ docent Patres: & habuit omnes animæ vires optimo modo conformatas, & vtrumque appetitum perfectè subiectū rationi. Atqui hæc optima virium dispositio, & appetitum cum ratione conformatio, fit formaliter & intrinsecè per hasce virtutes, & habitus connexos. Probatur Secundò, Quia Adam à principio habuit hasce virtutes animæ infusas; & pariter omnes beati in patria: ergo multò magis Christus: tum, quia secundum animam beatus erat; tum, quia principium omnis perfectionis humano generi institutus erat. Nec obstat quod Deus per solam externam prouidentiam & assistentiam potuerit efficere vt appetitus numquam contra rationem moueretur: quia perfectiori modo hoc fit per intrinsecā dispositionem, & conformatiōnem; ad quam necessarius est virtutis habitus, sine quo, appetitus non fuisset intrinsecè conformatus rationi.

Dices, Præstantius est habere virtutem à se, quam ab alio: ergo Christus comparauit hasce virtutes suis actibus; non autem accepit infusas extrinsecus. Respondeo; ob hoc argumentum quidam putant Christum in momento sua Conceptionis, eliciuisse omnes actus omnium virtutum; & per hos, eas comparasse. Sed quamuis hoc non

Fuit in eo Continen-
tia.

Adam & Beati ha- bent ab ini- tio hasce virtutes ubi infus.

12

Christus non elicuit omnes actus virtutum naturalium in primo instanti sua Concep-
tionis,